

وظایف هیئت علمی گروه روانپزشکی

توسعه نیروی انسانی بدون توجه به اعضای هیئت علمی و تبدیل آنها از عناصر مستقل به عناصر موثر و در عین حال حفظ و ارتقاء انگیزه، نشاط و نوآوری آنها امکان پذیر نخواهد بود.

دستیابی به توسعه‌ای پایدار و مداوم در وهله اول منوط به باور داشتن نیاز به این توسعه در بین اعضای هیئت علمی و نیز در بین تصمیم‌گیران آموزشی و پژوهشی کشور است. در توسعه نیروی انسانی در بخش‌های آموزشی و پژوهشی هماهنگی بین نیازهای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته که بر اساس برنامه راهبردی دانشگاه، دانشکده، موسسه گروه بدست آمده باشد و نیز وظایف فرد به عنوان عضو هیئت علمی از ضرورت‌ها است.

در ادامه و به منظور اختصار به جای دانشگاه‌ها / دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته از کلمه دانشگاه استفاده خواهد شد.

طیف گسترده وظایف عضو هیئت علمی در هفت حیطه آموزش، تحقیق و پژوهش، توسعه فردی، فعالیت‌های اجرایی و مدیریتی، ارائه خدمات درمانی و ارتقاء سلامت و فعالیت‌های تخصصی در خارج از دانشگاه می‌باشد. این حیطه‌ها عبارتند از:

۱- آموزش:

شامل تدریس دروس نظری، عملی، کارگاهی، آزمایشگاهی و آموزش بالینی خواهد بود. قبول مسئولیت استاد راهنما یا مشاور دانشجویان، سرپرستی پایان‌نامه‌ها، تدریس و یا شرکت در کنفرانس‌های آموزشی گروه، تدوین و طراحی برنامه‌های درسی و آزمایشگاه، بازنگری برنامه‌های آموزشی و دروس، طرح روش‌های امتحانی و برگزاری امتحانات، شرکت در برنامه‌های آموزشی عموم مردم، تولید نرم‌افزارها و لوح‌های فشرده چند رسانه‌ای نیز از جمله فعالیت‌های آموزشی یک عضو هیئت علمی خواهد بود.

۲- تحقیق و پژوهش:

فعالیت‌های تحقیقاتی شامل بررسی اولویت‌های پژوهشی، اجرای طرح‌های پژوهشی، راه اندازی آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، ارائه مقاله در سمینارها و همایش‌های داخلی و خارجی، چاپ و انتشار مقالات، کتب علمی و ترجمه کتب، اختراع و ابتکار جدید و ارائه فعالیت‌های نوین در حیطه‌های مختلف می‌باشد. در این ارتباط همکاری با مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی و صنایع داخلی و خارجی و ارائه طرح‌های مشترک و اخذ گرانت و جذب منابع مالی خارج از دانشگاه باید مدنظر قرار گرفته شود.

داروی مقالات، طرح‌ها و پایان‌نامه‌های پژوهشی و ویراستاری مجلات و کتب علمی از مقولات دیگر فعالیت‌های پژوهشی است.

تلاش به منظور افزایش توانایی‌های فردی (دانش و مهارت‌ها) یک عضو هیئت علمی که عهده دار مسئولیت‌های مدرس، پژوهشگر، درمانگر و حفظ سلامت جامعه خواهد بود، می‌باشد. اعضای هیئت علمی می‌باید براساس نتایج حاصل از ارزشیابی سالیانه خود سعی در برنامه ریزی به منظور رفع کاستی‌های احتمالی و از بین بردن نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت و نیز به روز نمودن آگاهی‌های عمومی و تخصصی خود بنمایند. در این ارتباط گذراندن دوره‌های کوتاه مدت و میان مدت داخلی و خارجی، شرکت در همایش‌ها و کارگاه‌های مختلف و آموزش از راه دور باید در نظر گرفته شود. عضو هیئت علمی موظف است در سنوات مشخص شده رتبه علمی بالاتر را کسب نماید و علاوه بر ارتقاء دانش فردی مهارت‌های لازم را جهت انتقال دانش خود به فراگیران را کسب نماید.

۴- فعالیتهای اجرایی و مدیریتی:

با توجه به ساختار دانشگاه‌ها در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پذیرش مسئولیتهای اجرایی و مدیریتی یکی از وظایف مهم اعضای هیئت علمی که توانایی این امر را دارند می‌باشد. در این ارتباط قبول مسئولیتهای مختلف در بخش، گروه، دانشکده، بیمارستان و دانشگاه، عضویت در شوراهای مختلف، قبول مسئولیت در حوزه‌های ستادی وزارت متبوع و شوراهای و مجامع آن، مشارکت در برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک از اهم این وظایف می‌باشد.

۵- ارائه خدمات درمانی و ارتقاء سلامت:

در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی برخی از اعضای هیئت علمی وظیفه مستقیم ارائه خدمات درمانی را بر عهده دارند، ولی بطور کلی اعضای هیئت علمی این دانشگاه‌ها به نحوی در ارتقاء سلامت جامعه نقش دارند. در ارتباط با ارائه خدمات درمانی، انجام برنامه‌های ویزیت بیماران در بخش و درمانگاه، انجام عمل‌های جراحی مختلف، شرکت در تیم‌های جراحی، انجام مشاوره‌های پزشکی، انجام امور پاراکلینیکی مختلف (شامل فعالیتهای آزمایشگاهی، رادیولوژی، اندوسکوپی، اعمال تشخیصی قلب و عروق و...) و شرکت در برنامه‌های کشیک شبانه (آنکالی)، انجام کمیسیونهای مختلف پزشکی از اهم این فعالیتهای می‌باشند.

۶- فعالیتهای تخصصی در خارج از دانشگاه:

ارائه خدمات غیر مستقیم در ارتباط با تخصص و شغل فرد با انتظاری که از او می‌رود در این حیطه قرار می‌گیرد. این خدمات می‌تواند به موسسه آموزشی و یا جامعه ارائه گردد. از این فعالیتهای می‌توان مشارکت در انجمن‌ها و گروه‌های حرفه‌ای، ارائه خدمات مشاوره‌ای علمی و تخصصی به جامعه، شرکت در گردهمایی‌ها و همچنین به عنوان کارشناس در نظام پزشکی و سازمان پزشکی قانونی و مواردی از این قبیل را نام برد.

چگونگی تعیین شرح وظایف اعضاء هیئت علمی

وظایف سالانه عضو هیئت علمی بر اساس سیاستها و راهبردهای دانشکده و دانشگاه طی جلسه ای در شروع سال تحصیلی با مدیر گروه آموزشی (حسب وضعیت با رئیس بخش) تعیین می‌گردد. مبنای این جلسه تفاهم است اما در صورت عدم تفاهم، نظر مدیر گروه قطعی خواهد بود. در این جلسه مشخص خواهد شد چه میزان از اوقات عضو هیئت علمی صرف هر یک از فعالتهای شش‌گانه فوق خواهد گردید و نوع مسئولیتها در خصوص وظایف آموزشی، پژوهشی، خدمات درمانی و سایر حیطه‌ها دقیقاً مشخص خواهند گردید. در تعیین شرح وظایف عضو هیئت علمی موارد زیر مدنظر قرار خواهد گرفت.

این وظایف متناسب با سوابق خدمت در دانشگاه، مرتبه دانشگاهی، تعداد فراگیران و واحدهای موظف گروه در سال تحصیلی در نظر گرفتن تعداد مناسب فراگیر در گروه آموزش گیرنده با توجه به روش تدریس و معادل سازی بر اساس فعالیتهای مختلف عضو هیئت علمی در هر یک از حیطه‌ها خواهد بود. وزن هر کدام از حیطه‌ها بر اساس نیازسنجی گروه و دانشکده مربوطه و بر اساس برنامه ریزی راهبردی گروه، دانشکده و دانشگاه خواهد بود. بدیهی است که یک عضو هیئت علمی آموزشی باید بیشترین فعالیت را در حیطه آموزشی ارائه نماید.

در نتیجه حسب مسئولیتی که از وظایف شش‌گانه فوق یا تلفیقی از آن به عضو هیئت علمی داده می‌شود (اعم از عضو هیئت علمی گروه، رئیس بخش، مدیر گروه) وظایف وی تعیین می‌شود. مثلاً از عضو هیئت علمی عمدتاً انتظار آموزش، پژوهش و درمان و از مدیر گروه علاوه بر موارد قبل عمدتاً مدیریت انتظار خواهد رفت.

برپایش حضور فیزیکی اعضاء هیئت علمی تاکید می‌گردد. این پایش متناسب با امکانات دانشکده، بیمارستان و گروه و با رعایت شئون دانشگاه و اعضای هیئت علمی و به نحو مناسب انجام گیرد.